

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Augusztus' 5dikén, 1823.

Török Birodalom.

Konstantinápolyból a' következőket jelentik Júl. 10d.: Hiteles tudósításokból tudjuk most már, hogy a' Kapudán-Basa, minclutána a' Negroponti, Candiai, Modoni és Koroni erősségekbe újabb seregeket és élelmet szállított volna, hajós-seregének nagy részével a' Lepantói tengeröbölbe megérkezett. További hadi munkálódásairól ekkoráig csupán annyit tudhatni, hogy Mesalongit a' tenger felől körülkerítette. Megjegyzésre méltó, hogy az Archipelaguson lévő számos szigetek ellen, legkisebbbet sem kezdett, és hogy az Insurgenseknek minden fenyegetődzéseik mellett is, egy görög hajó sem közelített feléje, holott ezek némelly helyeken százanként csoportozának.

Már most az a' híre hogy a' Patrasi Jussuf Basa és Omer Vrione, ki a' mult táborozáskori magaviseleténél fogva sem veszté-el a' Janinai Basaságot, az általok gyűjtött Albaniakkal Mesalongi felé nyomulnának előre. Azt is folytában erősítik itten (jöllehet más tudósítások kétségbe hozzák), hogy a' Scutari Basa' seregei, már megérkeztek Trikalába. 'S annyi bizonyos, hogy a' Larissában lévő török Ármada, az utóbbi napokban nagyon megszorodott. Úgy látszik továbbá, hogy a' Volói tengeröböl' tájékai 's Negroponte szigete, igen véres ellentálas' mezeji lehetének, a' darab idő olta elnyomatott 's méltatlanságokkal illetetett Törökök' részéről.

Hasonló dolgokat mivel, a' mint hiteles tudósításaink tartják, egy Insurgensekből álló szállítás az ázsiai tengerpartokon, még pedig olyan tájékon, melly ezen vad hadakozás' iszonyatosságaitól még ekkoráig egészen ment volt. Néhány Ipsarai fegyveres hajók ugyanis, száznál felesebb számú ladikóktól kísértetve, megjelenének az Adramiti és Sandarlyi tengeröbölben, 's az utóbbi helyen néhány ezer embert a' szárazra kiszállítván, a' várost velok felprédáltatták, a' lakosoknak nagyobb részét megöldöstetek, 's közülök sokakat, neveztesen a' Cora-Osman-Oglu egész Háremét rabul magokkal elvitték. (Ez az Oglu a' feje azon hatalmas familiának, melly Kis-Azsiának ezen részében szinte ötven esztendő óta, a' Portától való minden függetlenséggel — 's a' mint az utazásírók bizonyítják kegyelmesen — uralkodik.) Minekutána ezek megestek, kiraboltak és felegettek a' kiszállított seregek minden falukat és majorokat a' szomszédságban, 's egy ellenek már későre küldött sereggel megharcolván 's valami 50 embert részekről elvesztvén, zsákmánnyal megterhelve, hajójikra visszamentek.

Illy véletlen csapás, elsőben természetesen félelmet, azután kimondhatatlan dühösséget támasztott az egész tájékon, 's következőse az leve, hogy a' Sandarlyhoz közel fekvő Pergamo városának török lakosai, egyesülvén néhány török katonákkal, nekiek estek a' görög lakosoknak, 's a' tiszteletes öreg Kadinak minden iparkodása mellett is, ki ekkor mint

mondják 18 sebet kapott, olly iszonyú vérontást tettek, mellynek 1000 ember leve áldozatjává.

Eljutván ezen dolognak híre Konstantinápolyba, a' Szultán megparancsolá Ibrahim Basának, ki a' Bosporusi Seregeket vezérli, küldene tüstént egy jóforma osztályt Pergamóba, 's büntetné meg keményen a' kik indítóji valának ezen öldöklésnek, mellyet az Insurgenseknek előbb elkövetett cselekedete, ő clötte ki nem menthet. Ezen parancsolatnak következtetésében 2000 ember útnak indult, kiket ezelőtt harmad nappal maga Ibrahim Basa is követett.

Az Ipsaraiak' plánuma tulajdonképen még nagyobb csapásra vala irányozva. Fenyven kezdettek t. i. fenyegeződni, hogy Sandarlyból Smyrna alá mennek, 's ezen nagy várost is felégetik. Hanem az a' tajon portyászó európai hajós-osztálynak egyik vezére, kinek ezen fenyegetőzések jókor fülébe mentek, személyesen elment Ipsarába, 's elébe terjesztette az ottani Kormányzónak, hogy ha az említett szándékot végre akarnák hajtani, abban az esetben az európai hadi hajóknak vezérei öszveségesen védelmekre kelnének a' Törököknek. Alkalmasint hidegen fogadá ugyan a' Kormányzó az intést; de a' tengeri-rablóknak magoknak is hihetőképén tudokra esvén ezen lépés, a' dolgot jobban fontolóra kezdték venni, 's ezúttal eddig tett prédálásaikkal megelégedének.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' Parlamentumnak idei ülősei Júl. 19d. bérekesztettek, melly végre Biztoskúl nevezte a' Király: a' Lord Cancelláriust, Westmorland, Liverpool, Harrowby, és Bathurst Grófokat. A' Lord Cancellarius ez alkalmatossággal következő beszédet olvasott-fel:

„Lordjaim és Uram! Reánk bízta Ő Felsége, jelentenénk megelégedését azon buzgóságért és állhatatosságért, mellyeket Uraságtok az általa ajánlott különféle tárgyakkal megvizsgálásban kimutának.“

„Olly bizodalommal van Ő Felsége, hogy ha azon rendszabások, mellyeket Uraságtok Irlandia' belső kormányára nézve meghatározta, végrehajtnak, alkalok az egyesült Országoknak nevezett részében uralkodó gonoszoknak egy része elháríthatatik.“

„Arra nézve is megbízott bennünket Ő Felsége, tennénk bizonyosokká Uraságtokat, hogy az Irlandiai törvénytelen-ségek elnyomására 's Ő Felsége jobbjainak védelmekre nézve, az Ő Felsége állhatatos de egyszersmind mértékletes megbatalmazásaira számot tarthatnak.“

„Nagy megelégedéssel tekinti Ő Felsége, kereskedésünk' 's manufacturáink' minden ágazatainak virágzó állapotját, nemkülönbön azon nehézségek' elhárítását, mellyek a' földmívelést igen sokáig veszedelmezteték.“

„Alsó-házbeli Uraim! Ő Felsége' parancsolatjából köszönjük Uraságtoknak az ezen esztendő szükségéinek pótolására meghatározott pénzbeli summákat, 's bizonyosokká teszszük az Urakat, hogy Ő Felsége nagy örvendezéssel veszi a' Nemzetnek az adók' alábbszállításából származó megkönnyebbitését.“

„Lordjaim és Uraim! Tudtokra adjuk Uraságtoknak Ő Felsége' nevében, hogy Ő Felsége mindegyre a' legbarátságosabb indulat' kinyilatkoztatásait veszi a' külső Hatalmasságoktól, Országunk iránt.“

„Jóllehet fájlalja Ő Felsége, hogy a' békesség' felbontását meg nem gátolhatta, de még is nagy megnyugtatószolgálat, hogy princípiumaiban és politikájában, mellyeket Népeinek hasznáival

egyezőleg követett, az Urak hathatósan elősegítették.“

Azon kinyilatkoztatáson végzé a' beszédét a' Lord Cancellarius, hogy a' Parlamentum f. eszt. Sept. 13dikáig elhasznaltatik.

Egy ánglus Ujság következő levelet közöl, mellyet Canning Úr a' Madriti Regenségnak hozzá intézett jelentésére küldött válaszul:

Canning Úr Don Victor Saeshez.

„Uram! Szerencsém vagyok jelenteni Exciádnak, hogy vettem f. h. 7d. költ levelét, mellyel engem' megtisztelt, 's Madritban egy új Regenségnak béiktatását tudtomra adá, nemkülönben vetsem az e' mellé rekesztett a' Királynak az én Uramnak szölvő levelet is.“

„Az Urgeli Regenség ezelőtt néhány hónapokkal, 's utóbb a' francia Armada' bémenetele olta a' Spanyol Országban alitott Junta, több leveleket útasítottak egymásután hozzám, mellyekben mind azt jelenték hogy Spanyol Ország' igazgatását általrevék.“

„Nem tartottuk szükségesnek hogy az említett közlések közül csak egyre is feleljünk, 's hogy ez úttal ezen eddig követett módtól én eltávozom, az csupán azért esik, nehogy udvariságtalansággal vádoltassam, ha Uraságod' követét a' nélkül küldöm-vissza, hogy levelének vételét egyszersmind tudtara ne adjam.“

„Eunyiből álló válaszóhoz nincs egyebet mit fíznöm. Minthogy Királynak Ó catholicus Felségénél meghatalmazott Minisztere van, maga efféle közléseket nem fogadhat-el.“ Jún. 19d. 1823.

Az Etoile, melly hasonlóképen közli ezen választ, azt jegyzi-meg, hogy mi-lor Canning Úr azon levelet írta, nem tudhatta még a' Sevillában történt dolgot, mellyek az ánglus Nagy-követet arra

bírák, hogy az utóbb nevezett városba maradna, és a' Corteseket Cadixba ne követné.

Spanyol Ország.

A' Pyrenacumi Armada Major-Generálisának hivatalos jelentése a' Hadi-Miniszter Ó Excjához:

Madrit, Júl. 17d. 1823.

Gen. Morillo, a' mint a' dolog iránt f. h. 12d. költ jelentésomban már reménységet gerjesztettem, lemondott a' Cortesek ügyének további elősegítéséről, Gen. Bourk őt' Júl. 10d. Lugóban találá, hol Galiciára nézve az ezentúl való hadi munkálódások felett, együtt tanácskoztak, 's Gen. Morillónak egyik hűséges Tisztje éppen most jöve-meg Ó kir. Herczagségéhez, jelentvén Fő-vezérének hódolását, ki a' Regenséget megismeri, mellynek a' Tiszt hasonlóképen hivatalosleveleket hozott. Ide mellékelve küldöm Gen. Morillónak Júl. 8d. költ Proclamatióját (Alább bőveitkezik.) Egyszersmint mindenfelé követeket küldözött-el Gen. Morillo, hogy a' különféle pártos csoportokat, mellyek ezelőtt tőle függöttek, engedelmességre hajthassa.

Ezen most közölt hírnek következősében, seregeink bémentek Galiciába minden ellentállás nélkül, mellytől pedig a' tartomány' bójárását védő természetes akadályoknál fogva tartanunk lehetett. De még Corunna' általadatására, 's a' békességnak az Ország ezen részében leendő helyreállítatására is, hathatós befolyása leszen ezen hírnek.

Gen. Morillo 3000 emberrel csatolá magát a' Gen. Bourk seregeibez; a' melly seregek tőle elpártolának, azok között a' legnagyobb elfajúltság uralkodik. Mellyért reménylhetők, hogy példáját több olyan Generálisok is követik, kik ekkoráig még a' Corteseknek engedelmeskednek.

Gen. Bordesoult' tudósítása szerint, Cadix' ostroma mind a' tenger mind a' száraz felől tökéletes lábon áll. A' lakosok 's a' benlévő seregek ennél fogva, csupán magazinumaikra támaszkodhatnak. Sevillában mind a' kikötőkben mind a' Flotta részéről éjjel nappal foly a' munka, hogy a' könnyű hajók, 's a' mi csak a' hadi munkálódásokat siettetetheti, rendbe szedtetessenek; minden egybeszerethető spanyol személyek és materialék erre fordíthatnak.

Sz. Sebestyénben a' mint látszik a' legnagyobb egyenetlenség uralkodik a' parancsolók 's még magok a' Garnisonbeli seregek között is. Schäffer' Brigádját, a' 2d. Tartalék-seregnek Gen. Mellet által vezérelt Brigádja váltván-fel, amaz Santona felé indult.

Ide mellékelve veszen Exciád egy napi-jelentést is.

Gróf Guilleminot, Major-Generalis.

Napi-jelentés.

(Ennek első része ugyan azt foglalja magában, a' mit a' csak most közölt hivatalos tudósításnak elején láttunk. Tovább pedig így szól:)

Gen. Huber, ki az általa és Gen. d' Albignac által Asturiában megvéretett pártos seregek' maradványait szakadatlanul üldözi, a' tengerpart' mentében Galiciába bényomult. Előljáró-serege Navianál, mincutána a' hasonló nevű víz' hídján keresztül-ment volna, Júl. 7d. fonyes ütközetben győzedelmeskedett. Richepanse, az Ejszaki Departementi Huszárok' Hadnagya, 30 Lovast vezetvén, az ellenségnek 200 emberből álló utóseregét megtámadta, azt szélytoszlatta; 's az ellenség' fele utóbb egy ligetben árkolván magát körül, négy Huszárral közbek vágott. Csudához hasonló vitézséggel futamtata-meg ez az öt ember az ellenséget, melynek teljes elszélesztését,

Hagynak Richepansanak oda sietett többi emberei hajták végre. 24 fogoly, kik között van Ingenieur-Oberster Tena, ki a' Campillo és Palarea hadimunkálódásait kormányzá, és még más 3 Tiszt; egy zászló, 16 ló, 200 fegyver, 60 parontás és két dob jutának zsákmányul kezünkre az említett ütközetben, mely a' benne részt vetteknek a' legnagyobb becsületekre válik. Az ellenség részéről 11 ember maradt a' csata' helyén; számos sebeseit elvivé magával az ellenség. Közülünk egy embert ért puskaövé.

Mincutána Gen. Huber a' többi sereget is általszállította volna a' Navia vizén, odébb ment 's Júl. 8d. Figuerasha érkezett. Onnan Előljáró-seregének vezérét Gróf Beaumetz az ellenség' úzésére azonnal Mondonedóba küldé, hova Gen. d' Albinac is csakhamar megérkezett. Seregeket küldvén-előre Ferrol felé Gen. Huber, maga Mondonedóba ment, 's ottan volt, midőn Gen. Bourk Lugóba érkezett. Galiciában közönséges a' szökdesés a' pártos seregek között, mindenfelől hordják a' szökevényeket. Gen. Bresson a' 3d. hadi kerület' Fő-vezére és Oberster Villanueva Gen. Huberhez jövének 's meghódoltak. Hasonlóul cselekedének a' Sz. Sebestyeni és Vittorai constitutiós Junták, 's némelly nevezetes familiákbeli 200nál számosabb személyek.

A' Madriti Fő Hadiszálláson, Júl. 16d. Ó kir. Herczagsége' parancsolatjából

Gróf Guilleminot, Major-Generalis.

Gen. Morillo' Proclamatiója a' 2d. Hadi-kerület' lakosaihoz:

„Miolta a' Cortesek, megvetvén a' Spanyolok között uralkodó köz vélekedést, 's a' haza javát, egyes Deputatúsnak félszeg czéljai avagy veszedelmes makacseság miatt elmellőzvé, a' társaságos egyességet felbontani merészlették, megfosztván a' Királyt tekintetől; azol-

ta úgy vevém észre, eljött az ideje, hogy a' mennyire csak hatalmamban áll, gátat vessek egy olly had' rettentéseinek, mellyet egy kevésbé vakmerő Igazgatás elháríthatott volna, ha a' Nemzetnek javát, ezen ezen Igazgatásra utálattal tekintett, szívéen viselte volna. Olly vélekedéssel valék, midőn magamat a' Sevillai Regenség ellen kinyilatkoztatám, 's céljaimat a' tartományoknak csendességben tartások iránt, mint a' mellyek a' nyugodalmat annyira érdemlik, köz-hírére tevém, hogy minden felekezetek reám hallgatnak; azt hittem hogy a' rossz gondolkozásaikat is, kik csupán zűrzavart óhajtának, függésben tarthatom, 's bévárhatom ama' szempillantást, midőn a' Király visszanyervén szabadságát, helyre állítja azon Igazgatást, melly a' thronusnak és népnek elválaszthatatlan javait egybekapcsolja. Azt is reményltem, hogy magunk állítván helyre békességünket, ezen gondtól az idegen Ármadát, 's attól viszont a' tartományokat megmenthetjük. Nem érdemleném én akkor a' spanyol nevezetet, nem azon megkülönböztetéseket, mellyekkel hazám megtisztelt, ha illy díceéretes célnak elérhetése végett, mindent el nem követtem volna."

„Valósággal megelégedéssel is tapasztalám, hogy céljaimnak tisztaságát megismertetek 's plánumaimat jóvá hagyátok. Láttátok a' nehésségeket, mellyekkel azoknak végrehajtásában küszdenem kellett; tanúji valátok, hogy némelly fő-tiszti-hivatalok, nem ismervén a' ti javatokat, 's megsalattott és hűségtelen emberekből formálván magok között felekezetet, milly köz-boszszúságot gerjesztő eszközökkel merészlek magokat jótévő céljaimnak ellenezzegetni, 's mint nyúltak kétségbeesésekben a' legízletlenebb rendszabásokhoz, mellyek csupán arra vezetnek, hogy ezen tartományokat fejte-ten uralkodásba buktassák. Láttátok azon

Generálist, kivel én megkülönböztetéssel bántam, ki tölem csupán személyére nézve kívánt bátorságot, 's nekem szavát adta, hogy többé közönséges dolgokba nem elegendik; láttátok mint nyilatkoztata az ki pártosnak magát, mint csábítá-el hazugságokkal a' seregeket, miut gyakorlott vad Despotismust, mint fogatá-el Kuriraimat, 's miként követe-el mindent a' végre, hogy se lakos se katona meg ne tudhassa, miben legyen a' dolgok' valóságos állapotja. Fájdalommal tapasztaltátok az ollyas fegyveres embereknek gyakori boszszantásaikat, kik a' veszedelemnek idején félenken futának-el, 's dühösségeket csupán a' csendes és fegyvertelen lakosokon tudják kibocsátani."

„Az illyes istentelen fortélyoknak és vétkes magaviseletnek éppen ellenkező fogantjai levének, mint a' mellyeknek elérésén én iparkodtam; 's tartományainknak megszállása már most szükségessé leve, hogy rólatok a' még nagyobb gonoszok elháríttassanak. A' Francziák kö-zinkbe jönnek, mivel a' zűrzavarnak lelke szerencsétlenségünkre olly erőt veve, hogy magvait mindenfelé hintegetti. Kötelességem elősegíteni a' békesség' helyreállítását. A' Francziákhoz csatolom magamat a' kezem alatt lévő seregekkel, ezen hatalmas, jutalmat érdemiő, 's a' haza' javáért minden aldozatokra magokat elszánt vitézeimmel."

„Hanem mind seregeim' mind az ön-magam becsülete azt kívánja, hogy ad-dig magunkat az idegenekhez ne csatol-juk, míg céljaikról bizonyosokká nem leszünk, 's Nép javára nézve, lehető ke-zességet nem nyerünk. Mi, részünkről ajánljuk magunkat, hogy a' Királynak megszabadításában, 's Galicia' békességének megszerzésében, a' következő feltételek alatt segítségül leszünk:

„1) Előbbeni vélekedéséért, avagy a' Francziák' bójövetelég való polgari

magaviseletéért, senki a' tartományokban ne üldöztessék ne háborgattassék. 2) Kinek-kinek személye és birtoka lelkiesméreletesen becsületben tartassék; mindenféle rendetlenség ellenben szorosan zaboláztassék."

„Teljes hatalmammal ajánlom tinétek ezen kezességeket, mellyek elégségek arra nézve, hogy a' zürzavarokat nyugodalommal váltsák-fel. A' francia seregek, az én magaméi 's minden tisztihivatalok, egyesült erővel fognak igyekezni ezen kezességeknék szoros bétöltésén."

„Most már rajtatok áll, érezni annak szükséges voltát, hogy a' közönséges csendességet bár mi árron is meg kell szereznetek, 's minden egy egy Spanyolnak azon kell igyekezni, hogy az egész Spanyolság egyesíttessék. Némelly környülállásoknak egybefolyása azon állapotrta juttatá a' Nemzetet, mellyben a' vélekedés' különbsége vétkül nem tulajdoníthatatik; a' kik velünk nem egyformán gondolkoznak, azért még ellenségnek nem tartathatnak. Emlékezzetek vissza a' mult történetekre, mellyeknek tanúi valátok; amaz igazságtalan és helytelen üldözésekre, mellyek annyi familiákat gyászba borítottak 's végre azt szülték, hogy a' Nép fellázadott igazgatása ellen. El ne felejtkezzetek arról, hogy az irgalmatlan üldöző mindenkor igazságtalan, bár melly törvényes legyen is az ügy, mellyet védelmez; áldozatjává teszi az végre a' közönséges irgalmat, 's gyanussá a' dolognak azon rendét, melly az ily üldözéseket megszenvedi. Ha vannak még közöltetek, kik gaszágokat követének-el; ha az Anarchia még egyszer felemeli ocsmány fejét: mind ezeknek oka egyedül azoknak félelme, kik azt hiszik, hogy velek éppen azon szerint fognak cselekedni, a' mint ők cselekedének felekezeteknek ellenségeivel. Innen van, hogy minden nap veszedelemben látják mago-

kat forogni, 's a' kétségbeesésnek azon útjára szoríttatni, mellyen most járn kezdenek. Halgattak volna e' vallyon az önnvállalkozott Militziát a' pártoskodás' szavára, elősegítettek volna e azt, ha nem tudták volna, hogy más tartományokban a' hozzájuk hasonlók, csupán ezen egyetlenegy környülállás miatt tömlöcöztetnek? Galiciaiak! sok nyomorúságok busítják hazánkat; ideje hogy minden Spanyolok egyesüljenek, hogy olly régi sebeink megorvosoltathassanak. Ennek elérhetőse végett, a' multakat felejtőnk kell. Felcjsük is azokat, azt kívánja szent vallásunk, azt parancsolja politicánk, így akarják a' törvények 's tulajdon hasznaink is ezt tanácsolják."

„A' vallás melly azt parancsolja hogy ellenségeinknek hőcsássunk-meg, 's velek testvéri módon bánjunk, ez a' szent vallás, mellynek lelke csupa békesség és szelídség, nem javalhatja az üldözéseket 's a' boszszuállásnak indálatját. Közhasznunk azt kívánja, hogy az Uralkodás állhatatos legyen, hogy az atyai törvények alatt minden Spanyolok boldogul élhessenek. De vallyon boldogok lehetnek e az üldözöttel, az ő familiájik és barátjaik? Ezen ellenkezések zavarba hozzák a' közvélekedést, eltemetik lassanként az Uralkodásokat, a' társasági alkotmány egybeomlik, 's pártoskodást pártoskodás követ. Ha azt akarjátok, hogy özvecsküvések legyenek közöltetek, csak kezdjétek üldözéshez, 's rövid idő múlva nem leszen zabolája sem korlátja a' kétségbeesésnek."

„Senki sem szereshet magának igazságot. A' lakosok egy osztályának sem illik felemelni fejét a' másoknak elnyomására. Ezek valóságos pártütések, mellyeket minden időkorban 's minden Népeknél tiltanak a' törvények. Ha meg akarjátok lakoltatni a' bünöst, törvényhez kell folyamodnotok. Az egyes ember' magános java, a' köz csendesség' fentartá-

sán fundáltatik. Az egyenlenség és zürzavar egyformán fenyegetik életeteket és vagyonotokat. Ha a személyes bosszúállás szabadossá leszen, valyon ki lehet ment hogy tárgyává ne legyen? Avagy gyűlölséget és pároskodás' lelkét akarunk e örökségül hagyni gyermekeinkre? Soha se éljünk e a' békesség' javaival? Szerencsétlen hazánkban soha se világoskodjék e a' boldogság napja?"

„Tartományokbeli lakosok! Minden Spanyolok' egyessége legyen közöttetek a' jelszó. Minden szakadások, 's még neveik is számkivettessenek örökre. Így vetünk véget az ellenkezéseknck 's a' zürzavar napjainak, mellyek igen is rég' mérgesíték életünket, 's készítgetének bennünket a' boldogabb jövőökre. Tárjuk-ki karjainkat azoknak, kik tévelygették, és még mostan is tévelyegnek, csupán így győzhetjük-meg őket, 's így tehetjük hasznos tagjaikká a' hazának.“

„Népek! Egyesítsétek iparkodásaitokat az én hazafiúi czéljaimmal, 's így teszitek magatokat érdemesekké a' dolgoknak azon rendére, melly bétölti minden reménységteket.“

A' Lugói Fő Hadiszálláson Júl. 8d.

Palbo Morillo.

A' Moniteur azt írja Júl. 22d. hogy a' Spanyol Országban lévő anglus Nagykövet A' Court, parancsolatott vett Udvarától, hogy menne Gibraltárba.

A' Júl. 25dikéi Moniteur Madritból Júl. 21dikéről a' Major Generalisnak a' Hadi-Miniszterhez intézett következő telegraphusi jelentését közli:

„Az ellenség, melly valami 9000 emberből állott, 's öszveséges Batteriái által segítettett, Júl. 16d. kirontott Leon szigetéből és Trocaderóból; hanem 1500 ember veszteségével verettetett vissza, a' midőn részünkről csakély a' veszteség.“

„Gen. Molitor elfoglalá Júl. 13d.

a' Lorcai erősséget; most már Granada' dúnak tart.“

„Gen. Bourk Júl. 15d. heves csatázás után, Corunnát ostrom alá vette.“

B é c s.

Wohlleben István Úr, Sz. István magyar Király jeles Rendének Vitéze, Cs. K. Alsó-Ausztriai valóságosj Kormány-széki Tanácsos, 's ezen Fő-városnak Polgár-Mestere, a' Polgár-katonaság' Oberstere, és a' szép mesterségek Cs. K. Akadémiájának tiszteletbeli Tagja, Júl. 30d. 27 esztendőös korában, belső részeinek régi előre-tululásában megholt, 's Aug. élsőjén minden illető nagy pompával 's tenger nép' megjelenésével eltemettetett.

Magyar Ország.

Soprony, Júl. 26d. Az itteni Ev. Lyceumban már 34 esztendőktől fogva fennálló, édes Huzájának díszére virágzó 's a' Tisztjő T. N. Nztos Nagy-Megyeri Rajcs Péter Úr' a' fennemlitett Lyceum' fáradhatatlan Rectora' 's a' helybeli Ev. Gyülekezet' magyar Predikátora' előlülése alatt, szorgos. Eleit kettőzötetett lépésekkel követő Magyar Társaság, e' f. h. 23d. tartotta szokott öröminnepét. Mellyben illy rendel 's ezen tárgyakról olvasak-fel, az iskolai órákban is magokat megkülönböztető ifju Társak a' tisztelt Halgatók' tapsát megnyert munkájikat:

1. Perlaky István: Mi a' legszebb jutalom? (Folyó-beszéában. — Békőszönt versekben.) 2. Karsay Janos: Magyar hajnalod nasad! (Felváltó versekben.) 3. Németh József: Az egyenesség' gyümölcsei. (Sappho' mértékcin) 4. László Janos: Fulvia' példás hívsége. (Felváltó versekben.) 5. Hrabovszky Dávid: A' komor innep. Báró Aszódi Podmaniczky József' emlékezetére. (Folyó-beszéában.) 6. Plevniczky Sámuel: A' feselő rózsa' kora elhervadása. Nagygos

Horváth szül. Gróf Festetics Josepha' emlékeztére. (Felváltó versekben.) 7. János a Dávid: A' falusi temető. (Vitézi versekben.) 8. Feren czi Sámuel: A' boldogság. (Felváltó versekben.) 9. Illyés Adám: A' Muzsák' panasza a' világ' háladatlanágáról. (Vitézi versekben.) 10. Jak ab László: Mint él a' nagylelkű férjfiú ezen alatt térben? (Folyó beszédben.) 11. Kis Janos: A' harczba menő bajnok. (Alkeus' mértékein.) 12. Berzsenyi László: Zrínyihez. (Felváltó versekben.) 13. Berzsenyi Lenárd: Sziget' védelmezése. (Vitézi versekben.) 14. Hajnal Józset: A' szeretet' és a' virtus' leánya. (Folyó beszédben.) 15. Gáspár Dániel: A' liget. (Sappho' mértékein.) 16. Koblovsky József: A' juhász. (Felváltó versekben.) 17. Herenkovics István: A' kevély. (Felváltó versekben.) 18. Knár Sámuel: A' nyelv, és a' jó hazafi szív, lelke a' Nemzetnek. (Folyó beszédben.) 19. Győri András: Egy hajós' szavai a' révparton. (Felváltó versekben.) — az öröminnevet bérczesztette.

Az Evangelicum Lyceumban tanuló Ifjúság' szokott megvizsgáltatása Aug. 22d. kezdődik 's 30d. végződik.

L i t e r a t u r a.

Történetek a' mai időkből. Összeszedte Pap Gábor. Első Kötet. Székes-Fehérváron, Nyomtat. Szammer Pál' be-tüivel 1822 (1823) kis Sadrét l. 146.

A' Szöszvár derék Rege' Szerzője, a' Sappho lelkes Fordítója, eredeti Történetekkel ajándékoz itten újra meg bennünket, 's ajándéka annál becsesebb, mennél inkább szegénykedünk a' szebb társalkodási elbeszélésekben, 's mennél parlagabb a' Romantika' mezeje honni

Literaturánkban. Ajánlva van a' könyv Mélt. Ifj. Vasonkeői Gróf Zichy Mik-lós Úr Ó Ngának, 's kedves bizonyágot nyújt az iránt, hogy az ifjú Mágnás kedvelli nyelvünk' szép hangzását. A' kezünk alatt lévő első Kötet három Törté-netet foglal magában. 1) Delka, egy pusztai rajzolat. Elevenen festi a' pusztai társalkodást, 's helyesen rajzolja személyeit, kilen az egészet nagy szerencsével viszi-keresztül. 2) Fejérvő. Szomorú képe egy familiának, mellyben testvér testvér ellen iszonyú tettet követel. Pataky' és Emmy' caractere, a' felettek egybetolakodott borulatok' festésénél fogva, nagy részvételre öbreszt. A' Történet, a' mint látszik, nem egvedül költői phantasián épült. 3) Balaton-Füred. Referens' ítélete szerint koronája a' két előbbinek. Már maga az, hogy levelekben van előadva, igen kellemes olvasásúvá teszi ezen Történetet. De legnagyobb becsé az, hogy a' különböző helyezetekben álló személyek, együl egyik mind igen helyesen vannak characterizálva, az egybeszövés nagy gondosságra mutat, 's a' teljességgel nem gyanítható kifejtődés, különös kedvességgel lepi-meg az Olvasót. Leginkább 's legméltá-ban megszerzetteti pedig magát a' Szerző, Ilányiné characterében, mellyet a' sok szerencsésen rajzolt szövevényeken, ha-talman és híven vive-keresztül. Az egészbe befűzött Episodák nagyon nevelik még ezen elbeszélés' becsét. Paréj Kasznár' levele l. 80, 's a' Jelaticznéé l. 116 mulatságosan festik írójik' lelkét. — A' magyarság az egész könyvben tiszta, a' stylus folyó. A' nyomtatás, a' helyhez képest csinos, s' a' papíros szép. Méltán óhajthatni ezen szép Történeteknek minél előbbi folytatását.